2024/588

19.2.2024 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2024/588 НА КОМИСИЯТА

от 6 февруари 2024 година

относно искането за регистрация в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/788 на Европейския парламент и на Съвета на европейската гражданска инициатива под надслов „European Cannabis Initiative“ (Европейска инициатива за канабиса)

(само текстът на английски език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/788 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно европейската гражданска инициатива ([1]), и по-специално член 6, параграфи 2 и 3 от него,

като има предвид, че:

(1) На 12 януари 2024 г. на Комисията беше представено искане за регистрация на европейска гражданска инициатива, озаглавена „European Cannabis Initiative“ (Европейска инициатива за канабиса).

(2) Това искане следва представеното на Комисията на 6 ноември 2023 г. искане за регистрация на европейска гражданска инициатива под същия надслов.

(3) С писмо от 6 декември 2023 г. (C(2023) 8548 final), в съответствие с член 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/788, Комисията уведоми групата на организаторите, че по отношение на искането за регистрация, подадено на 6 ноември 2023 г., са изпълнени изискванията за регистрация, посочени в член 6, параграф 3, първа алинея, букви а), г) и д) от посочения регламент, и че член 6, параграф 3, първа алинея, буква б) от него не е приложим. Комисията обаче обясни също така, че инициативата не отговаря на изискването по член 6, параграф 3, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/788 по отношение на първата и втората от четирите цели. В рамките на първата цел Комисията се призовава „да прикани държавите членки да насърчават ориентирани към правата на човека политики за канабиса, които изключват налагането на наказателни и административни санкции за употреба, притежаване и отглеждане на растението и неговите производни за лични цели от възрастни лица“. Член 83 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предоставя правно основание за установяване на минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите в областта на особено тежката престъпност с трансгранично измерение (включително трафика на наркотици), но изключването на определени деяния от инкриминиране надхвърля установяването на минимални правила. По подобен начин Договорите не предвиждат подходящо правно основание за изключването на административни санкции за такива деяния. По същия начин втората цел, а именно Комисията да „не се намесва в избора на държавите членки да приемат разпоредби за законен пазар за употреба на канабис от възрастни лица съгласно ситуацията в съответната държава“, явно попада извън правомощията на Комисията да предлага законодателство, тъй като тази цел не би допринесла за създаването и функционирането на вътрешния пазар, както се изисква съгласно член 114 от ДФЕС. Що се отнася до третата и четвъртата цел, Комисията стигна до заключението, че нито една от тях не попада явно извън обхвата на правомощията на Комисията да представи предложение за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

(4) Ето защо съгласно член 6, параграф 4, първа алинея от Регламент (ЕС) 2019/788 Комисията уведоми организаторите, че те могат да изменят инициативата, за да вземат предвид оценката на Комисията, да запазят първоначалната инициатива или да я оттеглят в съответствие с член 6, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕС) 2019/788.

(5) На 12 януари 2024 г. групата на организаторите представи изменена инициатива.

(6) Целите на изменената инициатива, изразени от организаторите, са три: Първо, организаторите призовават Комисията да „свика трансевропейско гражданско събрание относно политиките за канабис в по-широка перспектива относно: общ мащаб на санкциите в целия ЕС; съгласуваността на политиките на държавите членки; възможността за гражданите на ЕС да обсъждат тази чувствителна тема помежду си и с институциите“. Второ, организаторите призовават Комисията да „насърчава достъпа до канабис за медицински цели въз основа на научни доказателства и

([1]) ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 55, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj?locale=bg.

опита на пациентите и да позволява на пациентите да транспортират канабис и всички негови производни, предписани за терапевтични цели, в целия ЕС, за да се гарантира пълноценното упражняване на правото на здраве“. Трето, организаторите искат от Комисията да „отпусне необходимите ресурси за изследване на терапевтичните свойства на канабиса — включително в билколечението и традиционната медицина — и да ги споделя на международно равнище“.

(7) Втората и третата цел са същите като третата и четвъртата цел на инициативата, представена на 6 ноември 2023 г.

(8) В приложение към изменената инициатива са изложени допълнителни подробности относно нейните предмет, цели и контекст. В приложението се обяснява, че Съюзът „постепенно е приел общи позиции по новаторските подходи към ориентираните към правата на човека политики в областта на наркотиците“ и че няколко държави членки „са предприели значителни промени в националните си политики по отношение на немедицинската и ненаучната употреба на канабис“. Посочва се също така, че Рамково решение 2004/757/ПВР ([2]) на Съвета „вече не е в съответствие с последните промени в областта на контрола на наркотиците и не отразява международните и националните препоръки“, включително препоръките в доклад от 2023 г. на върховния комисар на ООН по правата на човека. В приложението се споменава и Стратегията на ЕС относно наркотиците и се отбелязва, че „липсата на значителен напредък в ограничаването на незаконните наркотици в Европа налага радикално преосмисляне на подхода, който в продължение на десетилетия не е довел до намаляване търсенето и предлагането на наркотици“.

(9) Що се отнася до първата цел на изменената инициатива, Комисията разбира, че групата на организаторите я призовава да свика трансевропейско гражданско събрание или подобен форум, на който да бъдат обсъдени политиките за канабис в по-широка перспектива. Организаторите не призовават за предложение на Комисията за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

(10) Член 11, параграф 4 от Договора за Европейския съюз и член 1 от Регламент (ЕС) 2019/788 предоставят право на гражданите на Съюза да приканят Комисията, в рамките на предоставените ѝ правомощия, да представи подходящо предложение по въпроси, по които тези граждани считат, че е необходим правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

(11) В член 6, параграф 3, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/788 се посочва, че Комисията регистрира инициативата, ако „нито една от частите на инициативата не попада явно извън обхвата на правомощията на Комисията да представи предложение за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите“.

(12) По отношение на първата цел на изменената инициатива Комисията стига до заключението, че тя не изпълнява правното изискване по член 6, параграф 3, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/788, тъй като не призовава Комисията да представи предложение за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

(13) По отношение на втората цел на изменената инициатива член 168, параграф 6 от ДФЕС позволява на Комисията да предложи препоръка на Съвета за целите, посочени в член 168 от ДФЕС относно общественото здраве. В подобна препоръка държавите членки биха могли да бъдат приканени да: а) „насърчават достъпа до канабис за медицински цели въз основа на научни доказателства и опита на пациентите“ и б) „да позволяват на пациентите да транспортират канабис и всички негови производни, предписани за терапевтични цели, в целия ЕС, за да се гарантира пълноценното упражняване на правото на здраве“, при условие че и в двата случая приложното поле е ограничено до законната употреба на канабис. Член 168 от ДФЕС обаче не предоставя правно основание за мерки, включващи хармонизиране на законодателството на държавите членки в тази област.

(14) По отношение на третата цел на изменената инициатива член 173, параграф 3, член 182, параграф 1, член 183 и член 188, втора алинея от ДФЕС по принцип биха позволили на Комисията да предложи правен акт на Съюза за разпределяне на ресурси за научни изследвания.

(15) По тези причини предложената гражданска инициатива следва да бъде регистрирана частично по отношение на втората и третата цел в съответствие с член 6, параграф 4, трета алинея, буква б) от Регламент (ЕС) 2019/788, тъй като само тези части от инициативата не попадат явно извън обхвата на правомощията на Комисията да представи предложение за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

([2]) Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици (ОВ L 335, 11.11.2004 г., стр. 8, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/oj?locale=bg).

(16) Това заключение не засяга оценката на това дали конкретните материалноправни условия, необходими, за да може Комисията да предприеме действия, включително съответствието с принципите на пропорционалност, субсидиарност и съвместимост с основните права, ще бъдат изпълнени в този случай.

(17) Групата на организаторите е предоставила съответни доказателства, че отговаря на изискванията, установени в член 5, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2019/788, и е посочила лицата за контакт в съответствие с член 5, параграф 3, първа алинея от посочения регламент.

(18) Инициативата не представлява явна злоупотреба с право, не е явно несериозна или злонамерена, нито е в явно противоречие с ценностите на Съюза, установени в член 2 от Договора за Европейския съюз, или с правата, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз.

(19) Поради това инициативата, озаглавена „European Cannabis Initiative“, следва да бъде частично регистрирана по отношение на втората и третата ѝ цели. Може да се събират изявления за подкрепа на тази инициатива, доколкото тя се отнася до тези две цели.

(20) Заключението, че условията за частична регистрация съгласно член 6, параграф 4, трета алинея, буква б) от Регламент (ЕС) 2019/788 са изпълнени, не означава, че Комисията по някакъв начин потвърждава фактическата правилност на съдържанието на инициативата във вида, в който е регистрирана, което е отговорност единствено на групата на организаторите на инициативата. Съдържанието на инициативата във вида, в който е регистрирана, изразява единствено възгледите на групата на организаторите и по никакъв начин не може да се смята, че изразява възгледите на Комисията,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Европейската гражданска инициатива под надслов „European Cannabis Initiative“ („Европейска инициатива за канабиса“) се регистрира частично.

2. Могат да бъдат събирани изявления в подкрепа на инициативата по отношение на нейната втора и трета цел, въз основа на разбирането, че тя е насочена към изготвянето на предложения на Комисията за правни актове на Съюза за целта на прилагането на Договорите, целящи:

а) насърчаване на достъпа до канабис за медицински цели въз основа на научни доказателства и опита на пациентите и възможност за пациентите да транспортират канабис и всички негови производни, предписани за терапевтични цели, в целия Съюз, за да се гарантира пълноценното упражняване на правото на здраве;

б) разпределяне на необходимите ресурси за изследване на терапевтичните свойства на канабиса.

Член 2

Адресат на настоящото решение е групата на организаторите на гражданската инициатива, озаглавена „European Cannabis Initiative“, представлявана от Francesca CAPUOZZO и Georg WURTH в качеството им на лица за контакт.

Съставено в Страсбург на 6 февруари 2024 година.

За Комисията
Věra JOUROVÁ
Заместник-председател